

ZÁKLADY TEORIE PRÁVA

Právo - soubor pravidel chování, podle kterých se organizuje a řídí lidské spoluzítí. Historický vývoj práva dospěl od nepsaných právních obyčejů k soudobé písemné právní formě právních předpisů až v souvislosti se vznikem státu.

Stát - organizační soustava lidské společnosti, která má své ohraničené území, obyvatelstvo, administrativní aparát a ozbrojenou moc. Na mezinárodním poli vystupuje jako samostatný subjekt mezinárodního práva. Stát prostřednictvím řídicích orgánů vydává všeobecně závazná pravidla, kterými usměrňuje chování obyvatelstva a organizací. Tato pravidla jsou právem příslušného státu. Souhrn všech právních předpisů je právním řádem státu. Stát pomocí státních orgánů a ozbrojené moci vynucuje dodržování svého právního řádu.

Právní norma - obecně závazné pravidlo chování mající státem uznanou formu a vynutitelné státní mocí prostřednictvím státního donucení.

Právo – soubor právních norem.

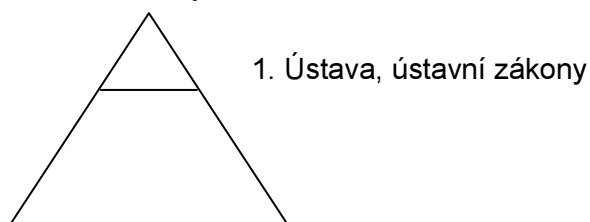
- objektivní právo
- subjektivní právo

Objektivní právo - všeobecně upravuje společenské vztahy. Příklad: Občanský zákoník, Zákoník práce, Trestní zákon.

Subjektivní právo – oprávnění, neboli nárok účastníka objektivním právem upraveného vztahu, například: dlužník x věřitel, půjčka. S některými subjektivními právy je spojena zodpovědnost, například: u vlastnictví domu zodpovědnost udržovat dům.

Právní řád tvoří všechny právní normy ve státě. Je uspořádán stupňovitě podle důležitosti jednotlivých druhů právních norem. Jejich důležitost, to je právní síla a z toho vyplývající vyšší nebo nižší postavení v právním řádu, záleží na tom, který státní orgán je vydal a jak se nazývá.

Hierarchie právního řádu

- _____ 2. Zákony, zákonná opatření
- _____ 3. Vládní nařízení
- _____ 4. Vyhlášky ministerstev
- _____ 5. Vyhlášky nižších orgánů státní moci, neboli obcí

1. + 2. – předpisy zákonné, základní, vydávají je zastupitelské státní orgány – parlament
3 + 4 + 5 – předpisy podzákonné, prováděcí

Právní řád tvoří myšlenkový celek odlišný od právních řádů jiných států. Právní řád představuje takovou soustavu právním norem, z nichž každá je v organickém vztahu k ostatním a tvoří s nimi logický celek. Normy téhož právního řádu se obsahově doplňují a navazují na sebe, nesmí být v rozporu. Každý právní předpis musí být v souladu s Ústavou. Žádný prováděcí předpis nesmí odporovat zákonu nebo vybočit z mezí zákona. O soulad v právním řádu dbá Ústavní soud. Logická jednota právního řádu je uskutečnitelná tím, že všechny normy jsou projevem jediné vůle. Je to vůle právo tvorných, neboli legislativních orgánů státu uskutečňujících jeho záměry. Právní řád se neustále vyvíjí a mění.

Zákonnost a právní vědomí

Zákonnost – důsledné dodržování právního řádu. Závisí především na dobré znalosti právních norem a na nutnosti jejich dodržování.

Právní vědomí – znalost právního řádu a představy o spravedlnosti a účelnosti právních norem.

V úsilí o zajištění zákonnosti se uplatňují 2 základní zásady:

1. před zákonem jsou si všichni rovni
2. neznalost zákona neomlouvá

Právní stát – stát, ve kterém platí nadřazenost práva nad státem

PRÁVNÍ NORMY

Lidé se organizují na základě různých norem – právních, morálních, náboženských. Nejdůležitější jsou právní normy. Tvoří a vydávají je příslušné státní orgány předepsaným postupem a v předepsané písemné formě. Tvorba právních norem se nazývá **legislativa**. Postih za porušení právní normy se nazývá **sankce** (pokuta, trest, úroky z prodlení). Soubor právních norem je **právní předpis**, např. zákon, vyhláška. Stát právními normami upravuje

pouze takové společenské vztahy, v nichž je nutné za přispění státní moci poskytovat jejich účastníkům právní jistotu a ochranu. Vztahy upravené právními normami se nazývají **právní vztahy**. Právem neupravené vztahy se posuzují podle morálních norem. Právo je minimum morálky. Kdo nedodržuje ani toto minimum, ohrožuje společnost a může předpokládat, že státní orgány proti němu zakročí.

PUBLIKACE A FORMA PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ

Ústava, ústavní zákony, zákony, zákonná opatření, vládní nařízení a důležité vyhlášky se zveřejňují ve Sbírce zákonů ČR. K publikaci ostatních předpisů slouží věstníky jednotlivých ministerstev. Uveřejňované předpisy jsou v každém ročníku číslovány v chronologickém pořadí. Kromě čísla, názvu a data vydání je v záhlaví uvedeno, který orgán předpis vydává. Př. Z. č. 1/91 Sb. o zaměstnanosti

Obsah je členěn do odstavců označených čísloványi paragrafy. Následuje právní ustanovení a v závěru bývá zrušovací ustanovení, tzv. **derogační klauzule**. Uvádí se tu, které dosavadní právní normy nebo celé předpisy se novelizovaným předpisem ruší (derogují). Takové změny a doplňování právních předpisů se nazývají **novelizacemi**.

PLATNOST, ÚČINNOST PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ

Platnost právních předpisů znamená, že byl vytvořen předepsaným způsobem státním orgánem a stal se součástí právního řádu.

Účinnost je povinnost předpisem se řídit a dodržovat jej. Většina právních předpisů však nabývá účinnosti později. Pro období od platnosti do účinnosti není odborný název. Latinsky se tato doba nazývá **vocatio legis**.

Působnost právních předpisů může být:

1. **všeobecná** – týká se každého
2. **omezená** (osobní) – vztahuje se pouze na některé osoby

3. **územní** (prostorová) – vymezuje prostor, na kterém se právní předpis uplatňuje
4. **časová** - jde o dobu, od kdy do kdy jej musíme dodržovat

LOGICKÁ STRUKTURA PRÁVNÍ NORMY

Právní norma se skládá ze 3 částí:

1. hypotéza
2. dispozice
3. sankce

Hypotéza – podmínka pravidla jednání. Stanoví, za jakých podmínek a za jakých předpokladů se uskuteční vlastní pravidlo chování. Hypotézou jsou právní skutečnosti, se kterými je spojený vznik, změna nebo zánik právních vztahů upravených v dispozici.

Dispozice – ta nám stanoví vlastní pravidlo chování, tzn. konkrétní subjektivní práva a povinnosti, nastanou-li skutečnosti uvedené v hypotéze. Může adresáty normy zavazovat, opravňovat a něco zakazovat.

Sankce – stanovuje jaké právní následky nastanou, budou-li porušeny povinnosti stanovené v dispozici.

Mohou existovat normy dvojčlenné – H+D; D+S; mohou být také jednočlenné.

Příklady:

- Kdo jinému úmyslně ublíží na zdraví, bude potrestán odnětím svobody až na 1 rok.
- V první skupině dědí zůstavitelovy děti a manžel každý z nich stejným dílem. Nedědí-li některé dítě, nabývají jeho dědického podílu jeho děti. Jestliže nedědí ani tyto děti nebo některé z nich, dědí stejným dílem jejich potomci.
- Nabyvatel může uplatňovat nárok z odpovědnosti za vady u soudu jen tehdy, vytkl-li vady bez zbytečného odkladu po té, kdy měl možnost věc prohlédnout nejpozději do 6 minut.

Druhy hypotézy a dispozice

1. **relativně-abstraktní** – veřejný pořádek, přiměřená obrana, dobré mravy. Státní orgán, který takovou právní normu používá, má možnost uvážení.
2. **relativně-konkrétní** – protipól relativně abstraktní, jednostranně určeny
3. **taxativní hypotéza** – konkrétně vyjmenované podmínky uplatnění normy

4. **demonstrativní** – příkladmo se uvádí podmínky

Příklady:

- Vlastník věcí se musí zdržet všeho, čím by nad míru přiměřenou poměrům obtěžoval jiného nebo čím by vážně ohrožoval výkon jeho práv.
- Proto zejména nesmí ohrozit sousedovu stavbu nebo pozemek úpravami pozemku a stavby na něm zřízené bez toho, že by učinil dostatečné opatření na upevnění stavby nebo pozemku.
- Nesmí nad míru přiměřenou poměrům obtěžovat sousedy hlukem, prachem, kouřem...

DRUHY PRÁVNÍCH NOREM

1. podle funkce – vymezení pravidla chování

a) příkazující

b) zakazující

c) opravňující – právní normy dovolují nějaké chování

2. podle stupně závaznosti

a) kogentní – stanoví pravidlo chování, které je pro subjekty závazné a neměnitelné – normy trestního práva

b) dispozitivní – stanoví pravidla chování, které mohou, ale nemusí použít. Např. není-li dohodnuto jinak, tak platí

3. *odkazující* – v některé své části odkazuje na jinou, již stanovenou právní normu

4. *blanketová* – odkazuje na jiné, často ještě nevydané normy

PRAMENY PRÁVA

Jsou to právní formy, v nichž se nachází platné právo.

Základní druhy:

1. právní obyčej
2. soudní a správní precedenty
3. normativní smlouvy
4. právní normativní akty

Podle druhu pramene práva se rozlišují právní systémy:

1. **Systém kontinentálně-evropský** – pramenem práva je právní normativní akt = zákon. Jedná se o psané právo a tento systém byl více ovlivněn historicky římsko-právním systémem.
2. **Anglosaský** – Velká Británie. Pramenem práva jsou precedenty a právní obyčeje. Tento systém nezná dělení na úpravu veřejnoprávní a soukromoprávní.
3. **Islámský** – pramenem práva je Korán.
4. **Systém tradičních a náboženských práv** – obyčeje a náboženské normy

Soudní a správní precedens – to je první rozhodnutí státního orgánu v dané věci. Takovéto rozhodnutí soudu, jeho odůvodnění, je do budoucna závazné pro soudy stejného a nižšího stupně. Obnovuje se podle situace.

Normativní smlouvy – smlouva je dvojstranný projev vůle a nabývá normativního = závazného významu, pokud obsahuje obecná pravidla chování, reguluje určitou skupinu případů stejného typu. Patří sem mezinárodní normativní smlouvy, např. Základní listina práva a svobod. Vnitrostátní normativní smlouvy, např. kolektivní smlouvy. Normativní smlouva, pokud zavazuje do budoucna, stává se předpisem, kterým se musíme řídit.

Právní normativní akty (= zákony) - jsou to výsledky normotvorné, neboli činnosti státních orgánů, obsahují všeobecně závazné právní normy a jsou nejvýznamnějším pramenem práva v kontinentálně-evropském systému.

Prameny práva v ČR:

- Normativní právní akt = zákon, výjimečně mezinárodní smlouvy a kolektivní smlouva.

Právo veřejné a soukromé

Veřejné právo – upravuje takové vztahy, v nichž stát a jeho orgány vystupují jako nadřízený nositelé moci vůči podřízeným osobám.

Soukromé právo – upravuje společenské vztahy na základě rovnosti účastníků.

PRÁVNÍ ODVĚTVÍ

= soubor obsahově příbuzných zákonů vládních nařízení a vyhlášek.

Ústavní právo – pilíř vnitrostátního práva a jeho tvorba je projevem suverenity státní moci navenek.

prameny:

- Ústava ČR
- Listina základních práv a svobod
- ostatní ústavní zákony

Správní právo – jedno z nejrozsáhlejších odvětví veřejného práva. Upravuje postavení a chování subjektů ve vztazích při realizaci výkonné moci ve státě, zvláště v oblasti tzv. veřejné správy.

patří sem: obrana státu, školství, zdravotnictví, správa policie, správa zaměstnanosti

prameny:

Široká oblast zákonů a předpisů.

- významný je zákon o správním řízení, neboli Správní řád, zákon o obcích
- podzákoné obecně závazné právní předpisy – vyhlášky ministerstev, obcí.

Finanční právo – je blízké svou povahou správnímu právu. Upravuje otázky, které souvisí s finanční činností státu. Jde o právo rozpočtové, daňové, poplatkové, měnové...

prameny:

- zákon o státním rozpočtu
- všechny daňové zákony
- celní zákon

Trestní právo hmotné – upravuje trestně-právní odpovědnost subjektu. Řeší otázku co a proč je trestné a jaký trest za takové trestné jednání následuje.

prameny:

- základní je Trestní právo

Trestní právo procesní – pojí se úzce k trestnímu právu hmotnému a upravuje postup (proces) k tomu, aby trestné činy byly zjištěny a pachatelé potrestáni.

prameny:

- Trestní řád

Občanské právo hmotné – základní odvětví soukromého práva. Všechna odvětví soukromého práva jsou z něho víceméně odvozena. Z občanského práva se vydělila v průběhu historického vývoje. Občanské právo upravuje osobní, osobnostní a zejména majetková práva subjektu. Jeho součástí je zvláště vlastnické právo, závazkové (obligační) právo, dědické právo...

prameny:

- Občanský zákoník

Občanské právo procesní – upravuje proces řízení před soudy ve věcech práva občanského, obchodního, pracovního, rodinného a případně další.

prameny:

- Občanský soudní řád
- zákon o konkurzu a vyrovnání

Obchodní právo – speciální právní odvětví, které se vydělilo z občanského práva. Upravuje právní otázky spojené s postavením podnikatelů a obchodní činnosti.

Vztah mezi Občanským zákoníkem a předpisy obchodního práva je tento: Vztahy mezi podnikateli se obecně řídí Občanským zákoníkem, ale pokud předpisy obchodního práva stanoví zvláštní úpravu, pak se řídí touto právní úpravou.

prameny:

- Obchodní zákoník

Živnostenské právo – upravuje živnostenské podnikání a oprávnění k provozování živností.

prameny:

- zákon o živnostenském podnikání
- zákon o živnostenských úřadech

Pracovní právo – upravuje především vztahy mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem – *individuální pracovní právo* a kromě toho právní postavení odborů organizací zaměstnavatelů formy a pravidla kolektivního vyjednávání – *kolektivní pracovní právo*.

prameny:

- Zákoník práce

- zvláštní předpisy typické pro pracovní právo:
kolektivní smlouvy,
vnitropodnikové normy – pracovní řády

Rodinné právo – vydělilo se z občanského práva a upravuje vztahy mezi manžely, rodiči a dětmi a vztahy náhradní rodinné výchovy.

prameny:

- zákon o rodině

Právo sociálního zabezpečení – upravuje instituce, zařízení a právní vztahy, jejichž prostřednictvím se zmírňují a odstraňují následky sociálních událostí, v nichž se mohou občané vyskytnout (rozvod, nemoc, nezaměstnanost, stáří, úmrtí...)

prameny:

- zákon o sociální podpoře
- zákon o důchodech apod.

PRÁVNÍ VZTAHY

= společenské vztahy, které jsou upravené právními normami. Předpokladem právního vztahu je právní norma a právní skutečnost. Právní skutečností jsou okolnosti, neboli podmínky, při jejichž existenci dochází ke vzniku, změně, nebo zániku právního vztahu.

Právní skutečnosti vyvolávají:

1. **vznik právního vztahu** – rozhodnutí o přijetí, uzavření pracovní smlouvy, kupní smlouva
2. **změna právního vztahu** – přeložení, přerušení studia
3. **zánik právního vztahu** – rozhodnutí o vyloučení, výpověď, rozvod

Právní skutečnosti rozlišujeme na 2 základní skupiny:

- závislé na vůli, neboli volní (lidské) jednání
- nezávislé na vůli

Závislé na vůli

- a) **právní jednání** – jednání v souladu s právní normou (kupní smlouva, smlouva o dílo, uzavření manželství, osvojení)
- b) **protiprávní jednání** – jednání v rozporu s právní normou (krádež, vražda...)

Nezávislé na vůli

- a) **právní události** – skutečnost, která se neovlivní lidskou vůlí, na kterou se váže vznik, změna a zánik právního vztahu (úmrť, narození, čas)
- b) **protiprávní stavy** – jsou výsledkem nezaviněné události, které je někdo na základě ustanovení právní normy povinen odstranit nebo napravit (pracovní úraz).

Porušení právní normy se nazývá **delikt**.

4 druhy deliktů:

1. **trestné činy** – ublížení na zdraví ...
2. **správní delikty** – porušení pravidel silničního provozu, přešupek proti soužití
3. **soukromo-právní delikty** – poškození sousedova majetku
4. **disciplinární delikty** – porušení pracovní kázně, porušení školního řádu

PRVKY PRÁVNÍHO VZTAHU

- subjekt
- objekt
- obsah

Subjekt – ten, kdo je v právním vztahu povinen nebo oprávněn:

- a) buď něco konat (smlouva)
- b) něčeho se zdržet (kuřáci v nekuřácké místnosti)
- c) něco strpět (domovní prohlídka)

Subjektem právního vztahu jsou osoby, kterým právo poskytuje právní subjektivitu.

Právní subjektivita = schopnost subjektu být subjektem právního vztahu.

Právní subjektivita se skládá ze 2 složek:

1. způsobilost mít práva a povinnosti – u fyzických osob vzniká narozením a končí smrtí, u právnických osob vzniká vznikem právnických osob a zaniká zánikem právnických osob. Vzniká také u dítěte nenarozeného, tzv. **nascitura**. Podmínkou je, že je v rozhodném období počato a narodí se živé.
2. způsobilost k právním úkonům, neboli vlastními úkony jednat – nabývat odpovědnost, zavazovat se, získávat práva a povinnosti. Tato způsobilost je spojena s dosažením určitého věku

Druhy právních subjektů:

1. fyzické osoby – jednotlivci
2. právnické osoby – organizace – politické strany, hnutí, církve, nadace
3. stát – zvláštní právnická osoba

Objekt – to, k čemu směřují práva a povinnosti subjektů a jsou příčinou vstupu subjektu do právního vztahu.

K nejdůležitějším objektům patří:

1. věci
  - a) movité – auta
  - b) nemovité – budovy, pozemky
2. hodnoty lidské osobnosti – čest, zdraví, důstojnost
3. výsledky tvůrčí činnosti – umělecké dílo, patenty, vynálezy

Obsah

jsou to:

1. oprávnění subjektu
2. povinnosti subjektu
  - buď něco dát (dare)
  - něco konat (facere)
  - něčeho se zdržet (obituro)
  - něco strpět (pati)

APLIKACE PRÁVA

Aplikace práva je konkrétní, praktické použití práva. Typické je nadřazené postavení státního orgánu nad ostatními účastníky. Orgán, který aplikuje právo může většinou vnutit svou vůli z titulu své pravomoci. Jednotlivci, kteří vykonávají tuto činnost jsou úřední osoby.

Orgány provádějící aplikaci práva:

1. orgány soudní
2. orgány správní

Při aplikaci práva se postupuje podle těchto kroků:

1. zjistit skutkový stav
2. operace s právní normou
3. vydání aktu, aplikace práva

A. Zjištění skutkového stavu

= získávání maximálního počtu informací, a to:

- a) výslechem svědků – podat svědectví je zákonná povinnost
- b) ohledání – ohledání místa činu
- c) listinné důkazy – rodný list
- d) znalecké posudky

Cílem těchto postupů je přesné a úplné zjištění skutkového stavu o dané věci.

B. Operace s právní normou

probíhá ve 4 krocích:

- a) zjištění normy – zjistit, která norma se na tuto věc vztahuje
- b) posouzení účinnosti normy
- c) ověření autentického textu – autentický text poskytuje pouze Sbírka zákonů ČR. ostatní přináší riziko tiskové chyby
- d) výklad, neboli interpretace – výklad je duševní proces a při něm se uděluje význam slovním znakům vyjádřeným v právních normách

druhy výkladu práva:

1. podle metody výkladu

- a) **jazykový (gramatický)** – jedná se o výklad na základě gramatiky spisovného jazyka (skloňování, časování, stavba vět, spojky)
- b) **logický výklad** – ten se vyvíjel postupně v práv. vývoji, užívají se při něm zvláštní postupy, které vycházejí z formální logiky, jde např. o důkaz opaku (příkaz jezdit vpravo vylučuje ježdění vlevo). Další logický princip je od menšího k většímu a od většího k menšímu (komplexní péče o dítě).

2. podle subjektu výkladu

- a) **soudní výklad vyšších soudů** – je jeden z nejvýznamnějších soudů, podávají ho odvolací soudy (Krajský, Vyšší, Nejvyšší). Jejich výklady se nazývají **judikáty**. Jsou zveřejňovány ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek. Je formálně nezávazný, ale všeobecně se k nim přihlíží a respektují se. Nejvýznamnější úlohu mají v občansko-právní, trestně-právní a obchodně-právní oblasti.
- b) **nálezy Ústavního soudu** – jsou zvláštním typem soudního výkladu a jsou všeobecně závazné
- c) **legální výklad** – obecně závazný a podává je orgán, který byl k výkladu Ústavou výslovně zmocněn. V našem právním řádu takové zmocnění není.

- d) **oficiální výklad** – podává ho státní orgán pro podřízené orgány nebo pracovníky. Není obecně závazný, ale je služebně závazný. Výklad orgánu státní správy nezavazuje soud.
- e) **výklad orgánu aplikujícího právo** – je to zpravidla soud, ale také správní orgány, např. Stavební úřad, Finanční úřad apod. Způsob, jakým vyloží právní normu, je závazný výlučně v tomto konkrétním posuzovaném případě, ne obecně.
- f) **doktrinální, neboli vědecký výklad** – je založený na vědeckém poznání platného práva. Podávají ho právní teoretici a vědci a je obsažený v komentářích k zákonům, učebnicích apod. Není právně závazný, ale praxi značně ovlivňuje.

3. výklad práva podle šíře výkladu ve vztahu k právní normě

- a) **výklad doslovný** – interpretovat lze pouze to, co zákonodárce zformuloval, ne to co si interpretující subjekt představuje, že právní normou zamýšlel. Nelze také výkladem opravovat zákonodárce tím, že mu bude podsunut jeho údajný úmysl, ačkoli zformuloval něco jiného. Z hlediska dodržování práva je doslovný výklad dominující.
- b) **výklad zužující nebo rozšiřující** – někdy je nutné stanovit rozsah znění právní normy úžeji, případně šířeji než by mělo vyplynout z pravidelného doslovného výkladu.
př. Všichni jsou povinni dodržovat Ústavu a zákony. V tomto případě slova Ústava a zákony je třeba vyložit jako právní řád. Musíme dodržovat i vyhlášky ministerstev.

Řešení případů výslovně právem neupravených:

Konkrétní případy, na které výjimečně zákon nepamatuje, se mohou řešit buď analogií práva nebo analogií zákona.

Analogie zákona - použití právní normy, která upravuje případ nejpodobnější (= analogický). Používá se na případ, který sice není výslovně zákonem upraven, ale od případů zákonem upravených se liší jen některými, ne příliš podstatnými znaky.

Analogie práva – je výjimečná a používá se v případě, kdy neexistuje ani právní norma, která by upravovala podobný případ. Případ se řeší na základě obecných principů českého právního řádu a podle smyslu celého systému právních pravidel. Aplikace práva podle analogie je zakázaná v trestním právu, finančním a správním. Připouští se v občanském právu, obchodním, rodinném a pracovním.

C. Vydání aktu, aplikace práva

Je to poslední završující moment aplikační činnosti. Musí být vyhotoven v písemné formě a v každém odvětví je jinak označován, nazýván.

Druhy aktu aplikace práva:

1. U soudu – vydává se rozsudek a usnesení. Rozsudek je rozhodnutí ve věci samé, např. o povinnosti splatit dluh, vystěhovat se z bytu. Rozsudek vydává soud. Usnesení vydává soud, řeší dílčí problém v soudním procesu. Formou usnesení se také přerušuje soudní řízení.
2. Ústavní soud – vydává nález a usnesení. Nález např. o zrušení zákona nebo jeho části pro rozpor s Ústavou. Usnesení je odmítnutí návrhu, který přišel k ústavnímu soudu.
3. Oblast státní správy – rozhodnutí např. o povolení stavby nebo udělení pokuty za přešupek apod. Protože je správní oblast pestrá, vyskytují se také správní rozhodnutí, která nejsou vždy takto formálně označena nebo se u nich nevyžaduje písemná forma.

Náležitosti aktu aplikace práva:

1. **záhlaví** – stanoveno, kdo, v jakém složení a v jaké věci bude rozhodovat
2. **výrok** – vlastní normativní vůle, vlastní pravidlo chování, neboli dispozice. Je to základní a nejdůležitější část aktu aplikace práva.
3. **odůvodnění** – odůvodňuje se výrok a má sloužit k tomu, aby akt aplikace byl přesvědčivý.
4. **poučení o odvolání** – dává každému účastníkovi možnost, aby ve stanoven lhůtě požádal vyšší orgán o přezkoumání zákonnosti rozhodnutí. Pravidelně se objevuje lhůta 15 nebo 8 dnů.